

Testen met speciale afname-instructies

Een aantal testen hebben speciale eisen qua pre-analytische fase. De voornaamste reden is een **beperkte stabiliteit** van de op te sporen parameter.

Jammer genoeg ontvangen we regelmatig aanvragen waarbij het staal niet correct werd behandeld en die niet (meer) geschikt zijn voor de gevraagde analyse. Dit geeft veel overlast zowel voor de aanvragende arts als voor de patiënt. Om dit in kaart te brengen volgt hieronder een niet-exhaustieve lijst van testen met speciale afname-instructies.

De eenvoudigste manier om deze testen te laten uitvoeren is de patiënt door te **verwijzen naar de polikliniek voor de bloedafname**. Hier kan het staal onmiddellijk volgens de geldende procedure worden afgenomen en verwerkt.

Deze informatie is ook beschikbaar in de **labogids** op onze vernieuwde website:

<http://www.medischcentrumhuisartsen.be/>.

Overzicht

ACTH	EDTA op ijs afnemen, onmiddellijk centrifugeren en invriezen (<15 min).
Aldosteron	Zo snel mogelijk centrifugeren en serum/plasma invriezen.
Ammoniak	Het staal (EDTA of heparineplasma) moet afgenomen worden op ijs en onmiddellijk daarna geanalyseerd worden. Deze analyse wordt niet in het MCH labo uitgevoerd en wegens de stricte preanalytische fase is doorsturen ook niet mogelijk. De patiënt wordt best naar een prikcentrum in een ziekenhuis verwezen.
Anti-diuretisch hormoon (ADH)	EDTA afnemen op ijs, onmiddellijk centrifugeren en plasma invriezen.
Catecholamines en metanefrines, VMA, 5-HIAA in urine	24u urinedebiet afnemen in aangezuurde (6M HCL) recipiënt.

Cryoglobulines	Bij voorkeur afname in een voorverwarmde serumbuis op 37°C. Op 37°C houden/brengen tot volledig gestold (met een broedstoof of au bain-marie). Daarna pas centrifugeren.
Homocysteïne	Citraattube onmiddellijk (max. na 1u) centrifugeren en serum invriezen.
Interferon-gamma productie of Quantiferon-TB Gold	<i>Update 16/7/2015.</i> Afname op lithiumheparine tube zonder separatorgel (groene dop, min. 4 ml bloed). Het bloed moet ten laatste 16u na afname in het uitvoerend labo (UZ Leuven) toekomen voor incubatie en dit van ma 8u tot do 13u. Neem deze afname dus alleen af van maandagochtend tot woensdagmiddag, om een correcte verwerking te kunnen garanderen.
Kalium	Bij bloedafname: arm ontspannen na aanleggen van de knelband (max. 1 minuut), zeker geen vuist maken (K ⁺ stijging tot 20%!). Vermijd hemolyse. Bewaar op kamertemperatuur tot transport naar het labo.
Lactaat	Fluoridebuis onmiddellijk centrifugeren (< 15 min), plasma afpipetteren en invriezen.
Morfologie RBC in urine	Urine moet vers zijn. Vraag de patiënt om zelf urine naar het labo te brengen ofwel afname van de urine vlak voor de pick-up komt.
Parathormoon (PTH)	Bij voorkeur afnemen op ijs, zo snel mogelijk centrifugeren en invriezen.
Renine	Afnemen op ijs, centrifugeren en plasma onmiddellijk invriezen.
Sperma-onderzoek	Voor onderzoek in het kader van fertiliteitsproblematiek moet het staal binnen het halfuur na afname in het labo zijn. Laat uw patiënt het labo contacteren voor een afspraak op 016/310 170.
Vitamine C	<i>Update 12/1/2018</i> Staal moet binnen de 5u behandeld worden met 3% metafosforzuur om afbraak te voorkomen. In de tussentijd bewaren op koelkasttemperatuur.

Noot: Afname op ijs: plaats de afgenomen buis in een beker met ijs en water. Alternatief: wikkel de tube in een coldpack die in de *koelkast* werd bewaard. (niet in de diepvries! → hemolyse)

Referenties

- Tietz Clinical Guide to Laboratory Tests, 4th edition.
- Labogidsen externe laboratoria

Dr. Heidi Castryck, Apr. Biol. Christophe Indevuyst

Klinisch biologen MCH Leuven